

Milí kolegové včelaři,

včelařská sezóna se nám přehoupala do své druhé poloviny. Je čas ještě vytočit med a již pomalu přemýšlet, jak nejlépe doplnit včelkám zásoby na zimu. Pro mě jako včelaře-veterináře nastává paradoxně období hojnosti právě teď, kdy včelstva již jsou za vrcholem, oddělky vytvořeny, matky vychovány. Právě totiž začíná doba, kdy je ve včelstvech více roztočů *Varroa destructor*, lépe se hledají, pozorují, dají se fotografovat a jinak zkoumat. Víím, že mnozí včelaři vnímají varroózu spíše jako nutné zlo včelařství a že je mnohdy příspěvky na toto téma již nezajímají a s prominutím jim lezou krkem. Já se na to dívám nejspíš i díky mému profesnímu postižení trochu jinak. Varroóza je pro mě u včel něco tak samozřejmého, jako že včely mají žihadla, a už se tím netrápím. Je to prostě součást včelařství stejně jako chov matek, či tvorba oddělků. Bylo by fajn, kdyby si více včelařů uvědomilo, že stejně jako chov matek, tak i tlumení varroózy vyžaduje jistou dávku umu a zkušeností. Čím dříve je včelař začne získávat, tím lépe. Proto s kolegy z PSNV-CZ, o.s. poslední roky organizujeme v sezóně několik praktických kurzů na téma varroamonitoring, kde se věnujeme všem základním dovednostem včelaře od monitoringu varroózy, přes biologii roztoče, tlumení nákazy až po principy šlechtění na varroatoleranci. Někomu by se mohlo zdát, že je to aktivita trochu nad rámec oficiální metodiky tlumení varroózy, ale jsem přesvědčen, že především znalosti použití organických kyselin, se účastníkům těchto kurzů za několik let více než vyplatí. Je nutno podotknout, že včelaři v rámci ČR jsou na tom se znalostmi a zkušenostmi velmi rozdílně. Jsou včelaři – a není náhodou, že je nás hodně na jihu Moravy, pro které je varroóza v těchto dnech, tak říkajíc denním chlebem, a pak včelaři, kteří zkušenosti nemají žádné. Pouze aplikují slepě léčiva podle metodiky, odevzdají v zimě med a víc je nezajímá. Rozdíly v infekčním tlaku u varroózy jsou však v rámci naší republiky obrovské a s tím i zkušenosti a znalosti včelařů. To, co je pak pro jednoho včelaře při monitoringu spadu katastrofální, je pro jiného ještě běžný stav, při kterém ví, co má dělat. Proto jsou [terénní kurzy v sezóně](#) tak důležité, včdyť je čas vše vysvětlit a prakticky předvést přímo u včel.

Při monitoringu varroózy existuje doposud spousta předsudků a zažitých hloupostí. Jedna z nich je, že čím méně roztočů, tím lepší včelař. To je předsudek, který se podařilo u hodně včelařů vypěstovat od dob zahájení „boje proti varroóze“ v našich zemích, především při čtení výsledků zimní měli na schůzích ZO. Výsledkem je pak nechuť včelařů se o svoje poznatky dělit, obavy s veřejného zesměšnění atp. Prosím, neosočujeme včelaře, kteří se třeba i zapojili do VMS (www.varroamonitoring.cz) a zadávají pravdivá data u svých včelstev, když mají poněkud „vyšší spady“. Jednak, jak jsem se už zmínil, je to pojem relativní a jednak nejvíce proti těmto nadšencům brojí právě ti, kteří o stavu svých včelstev často nevědí vůbec nic. Spíše si všimějme rozdílů mezi stanovišti, mezi jednotlivými včelstvy a poděleme se vzájemně o zkušenosti a poznatky. Jedině tak se postupně dostaneme dál. Pokud se budete chtít zapojit i Vy, je to jen dobře. Pravidelný monitoring je potřeba si osvojit. Zpočátku je to trochu otrava a chce to svůj čas. Postupně se to ale může pro Vás stát normální součástí včelařské praxe a to bude skvělé. S použitím varroaden (jinak to bohužel nejde) je potom takový monitoring rychlý, efektivní a nevyžaduje tolik času a práce. I tak to je pro někoho činnost náročnější a pravidelnému monitoringu se nemůže věnovat třeba i proto, že ke včelám dojíždí z větší dálky nebo má větší počet včelstev. Proto vznikla v letošním roce iniciativa Ing. Pavla Holuba, který navrhoval zadávání spadu u svých včelstev vždy v prvním týdnu měsíců červen – září. Tento redukovaný monitoring by mohl zvládnout každý a mohli bychom mít zajímavé informace ještě během letní sezóny. Je jen na nás, jestli si čas najdeme a budeme chtít vědět, jak na tom naše jednotlivá včelstva jsou, a podle toho včas reagovat. Bez těchto znalostí je to opět opakování podle mě starých chyb, léčení naslepo, plošně, bez indikace a velká spotřeba léčiv, která jsou mnohdy nasazena až příliš pozdě.

Proto nebudme svázáni stereotypem a začněme pracovat pro naše včelstva, ona pro nás pracují nesrovnatelně více!

MVDr. Zdeněk Klíma

předseda Pracovní společnosti nástavkových včelařů, o.s.

Chvála medu a první včelařské mince

V sobotu **16. července 2011** ožije [Horní hrad](#) (KV) již po šesté Chválou medu.

Celodenní program začíná od 10 hodin. Pro veřejnost bude připravena široká nabídka včelích produktů, včetně ochutnávek medu, medoviny, medového vína a dalších.

Po celý den se budou na nádvoří razit první včelařské mince.

Včelaři budou mít možnost koupit včelařské pomůcky, zařízení a literaturu.

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ připravila odborný program:

11:00 informace o [Varroa monitoring systému](#)

(Ing. Petr Texl)

13:00 přednáška a poradna na téma Medovina a medové víno, včetně ochutnávky

(Ing. Jaroslav Lstibůrek, odborník na kvasné procesy)

14:00 přednáška Med a lidské zdraví

(MUDr. Jiří Brožek, odborník na včelí produkty a apiterapii)

Ve večerních hodinách je naplánována neoficiální debata včelařů u táboráku.

Akci bude doprovázet kulturní program hradního pána. Zájemci mohou na hradě přespat.

Mediálním partnerem je časopis [Moderní včelař](#).

Včelaři budou mít do areálu Horního hradu zlevněnou vstupenku. Včelař se prokáže správnou odpovědí na položenou odbornou otázku.

Zájemci o vystavování a prodej včelařského zboží a včelích produktů se mohou zaregistrovat u jednoho z hlavních pořadatelů:

Jan Löffelmann, firma [Medocentrum](#), tel. 603 486 978, info@medocentrum.cz

PIN-TEST šablona

Jako formu poděkování za věrnost od [Pracovní společnosti nástavkových včelařů CZ](#) získávají předplatitelé časopisu [Moderní včelař](#) (v čísle 3/2011) šablonu pro test hygienického chování včel (PIN-TEST). Každý včelař si může sám otestovat svá včelstva a udělat základní selekci.

Návod proč vlastně a jak PIN-TEST provádět a způsob hodnocení naleznete v článku [Testování hygienického pudiv včel](#) od [Ing. Květoslava Čermáka, CSc.](#) a [MVDr. Zdeňka Klímy](#).

PIN-TEST ŠABLONA – CESTA K TRVALE UDRŽITELNÉMU VČELAŘSTVÍ

Melecitozní snůška

Několik minut před rozesláním dnešního e-Věstníku byla redakci doručena tato stručná zpráva: Lektor PSNV-CZ [Michal Počuch](#), který pravidelně na [Letních školách](#) přednáší problematiku medovice a jejich producentů, upozorňuje, že to podle příslušných producentů vypadá letos na melecitozní problémy. Pokud se avizované náznaky projeví, bude vhodné být ve střehu, zavčas med vytočit a zachránit tak souše před zanesením „cementového“ medu, který včely v zimě nebudou schopny zpracovávat.

redakce e-Věstníku